

UDC 78.25

THE MUSICAL AND POETIC WORLD OF GORDON CHIEN'S FIRST PIANO CONCERT

Engi Pan Hon (China)

Engi Pan Hon, Postgraduate Student, the Academic Department of Theory of Music,
Lviv M.V. Lysenko National Music Academy, Lviv

The aim of this paper is to analyse the musical poetics of the Taiwanese composer Gordon Shi-Wen Chien's Piano Concerto № 1, the meaningful concept of which reflects the tendency of indirect embodiment of the national ideological ideas.

Research methodology. The article uses the methodology of the musical-textual analysis of the musical and poetic content and analyzed work drama, indicates its relation to the generalized type of programming.

Results. The Taiwanese composer Gordon Chien is one of the most famous contemporary artists in the Southeast Asia. His piano and symphony orchestra concert was written in 2009 (with premiere in 2011). The work is a cyclic composition of generalized program type. The concert consists of three parts – 1) Villanellé, 2) Adagio, 3) ♩=104-108. Each is inspired by reading of a particular poetic work: *One Art* is a haiku of the Japanese poet of the 17th century Matsuo Basho and *The Night is darkening round me* is a E. Bronte verse. The final, where G. Chien cites topics from the preceding parts, is perceived as a summary of the cycle.

In the first part the composer transfers the signs of the poetic source structure into its composition, where he uses an individualized form. The second part is a reflection of the Japanese haiku multilevel associative content. The music of the third part embodies an idea of stubbornness and perseverance presented in a poetic source. G. Chien changed the semantic foundations of musical thematic invention, linking them with the content of the poetry works. This led to the non-traditional interpretation of the form, the choice of musical language means and composition technique. The work shows the effect of contemporary cinematic art and aesthetics of the American musical avant-garde.

Novelty. The consideration of a remarkable work by contemporary Chinese music – G. Chien's Piano Concert is introduced for the first time into the content of the Ukrainian musicology.

Practical significance. The consideration of G. Chien's Piano Concert will be of importance for the concerting pianists who promote the best contemporary works of the concert genre.

Key words: Chinese piano concert for a soloist with an orchestra, musical poetry, dramaturgic model, musical programming.

Надійшла до редакції 1.12.2017 р.

УДК 793.31(477)

ТАНЦІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ У ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

В. ГНАТЮКА

Підлипський Андрій Ігорович, аспірант,

Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
pidlip@rambler.ru

Значний внесок у збереження відомостей про народні танці Тернопільщини зробив В. Гнатюк, комплексно підійшовши до фіксації гаївок словесним, а почасти й графічним способом, обмежившись лише загальними вказівкам щодо розміщення учасників гаївки, драматургії, переміщення, залишивши поза увагою лексику народного танцю, стилістику виконання рухів. Попри недоліки фіксації, можна стверджувати, що саме весняний цикл календарно-річної обрядовості був найнасиченішим обрядовими та позаобрядовими танками. Дослідження В. Гнатюка свідчить про широку палітру гаївок, що побутували в краї: за тематикою – вегетативні, анімалістичні, соціально-побутові та ін.; за малюнком – коло, ланцюг, два ряди, ключі тощо; за рівнем зв'язку з текстом гаївки – ілюстративні, імітаційні і не пов'язані з сюжетом.

Ключові слова: танці Тернопільщини, народні танці, В. Гнатюк, гаївки, фольклор, хореографія.

Постановка проблеми. У сучасну епоху руйнування кордонів між країнами, тотальної міграції, глобалізації важливим є усвідомлення унікальності окремих територій, до яких належить Тернопільщина. Існування на перетині трьох історико-етнографічних зон (Галичини, Поділля, Волині) зумовило формування її самобутньої культури, важливою складовою якої є народне хореографічне мистецтво. На жаль, в умовах відсутності універсальної системи запису народних танців, нині фактично неможливо достовірно відтворити їх генезу та розвиток. У цих умовах важливості набувають матеріали фольклорно-етнографічних експедицій, що активізувалися в Україні в середині XIX – поч. XX ст., у результаті яких маємо обмежену, але надзвичайно корисну інформацію про народні танці. Актуально з таких позицій проаналізувати праці В. Гнатюка.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останнім часом відбувається значне поживлення у вітчизняному етнохореознавстві. З'явилися наукові дослідження, збірники словесно-графічних записів танців, присвячені розвитку народної хореографії різних регіонів України, зокрема, Галичини (О. Пастух), Закарпаття (О. Голдріч), Поділля (В. Тітов), Волині (М. Полятикін), Центральної України (Б. Кокуленко) тощо. Однак наукової роботи, спеціально присвяченої народній хореографічній культурі Тернопільщини, не існує. Не виявлено дослідження праць В. Гнатюка крізь призму народної танцювальної культура Тернопільщини.

Фольклорно-етнографічний доробок В. Гнатюка стає у нагоді при проведенні сучасних досліджень, зокрема й Тернопільщини (Л. Горбунова [3], С. Маловічко [6] та ін.). Однак системної розвідки з позицій аналізу записів народних танців у працях В. Гнатюка проведено не було.

Мета статті – виявити й проаналізувати танці Тернопільщини у фольклорно-етнографічних дослідженнях В. Гнатюка.

Вклад основного матеріалу дослідження. Матеріали фольклорно-етнографічних експедицій середини XIX – початку XX ст. доводять наявність важливої складової календарно-річної обрядовості українців – танцювальних елементів та, власне, танців, недокладний опис яких зустрічаємо в контексті зазначених досліджень. Не ставлячи за мету детальне відтворення панорами українського народного танцювального мистецтва Тернопільщини, звернемося до фольклорно-етнографічного доробку В. Гнатюка.

Розгляд календарно-річної обрядовості українців у фольклорно-етнографічних працях розпочинається з весни, що пов'язано з давніми традиціями та віруваннями слов'ян. «Разом із пробудженням природи від зимового сну, – писав О. Воропай, – на нашій землі, в Україні, починається цикл народних весняних свят... супроводжених піснями, іграми та хороводами» [1; 132]. Одне з фундаментальних зібрань гаївок зробив в останні десятиліття XIX ст. В. Гнатюк.

Розглядаючи проблему співвідношення назв «веснянка» та «гаївка», більшість дослідників (О. Воропай, С. Килимник, О. Чебанюк тощо) підтримують В. Гнатюка, який, досліджуючи весняну обрядовість західного регіону України, вважав, що «термін «веснянка» обіймає ширший цикл пісень; «гаївка» – вузчий. Веснянку співають у російській Україні упродовж весни, гаївку в нас (у західних регіонах України – А. П.)... лише на Великдень» [2; 32].

Символічно відкриває записи гаївок «Просо» – одна з найдавніших двохорових гаївок, записана 1891 р. у Коропцях Бучацького повіту [2; 17].

В. Гнатюк зазначав, що подібні варіанти «Просо» вже записані попередниками (Чубинський, Маркевич, Потебня) в інших регіонах. На жаль, поза увагою дослідника залишилась власне танцювальна складова, однак находимо загальні зауваження щодо композиції гаївок «Просо», «Суперечки», «Мости»: «Уставляють ся дівчата одна проти другої і подають собі руки. В руках держать хустинки або прутья, одна за один кінець, друга за другий. Ділять ся все на дві групи (хори), по кілька пар (двійок) у кожній групі. Пісню зачинає перший хор, а йому відповідає другий. Коли пісня скінчить ся, тоді другий хор підносить у гору руки і перепускає попід них перший. Тепер ролі заміняють ся: перший хор стає другим, другий першим і пісня зачинає ся на ново» (тут і надалі при цитуванні збережено правопис першоджерела) [2; 23]. Ця гаївка вважається однією з найстаріших, де відобразилась система господарювання в добу родового побуту.

Ще одним із найрозповсюдженіших весняних танків можна назвати «Перепілку». Його відносять до так званих імітаційних, або ілюстративних, зважаючи на композицію: «перепілка», зазвичай одна з дівчат, стає у середину кола і ілюструє рухами тіла те, про що співають всі, що ходять навколо. В. Гнатюк подає чотири поетичні варіанти «Перепілки» з с. Козівець та с. Настасова Тернопільського, Ярчівців Зборівського, Борщівського повіту, що не різняться пластичною складовою [2; 131–133].

В Україні набули поширення також веснянки, головними діючими персонажами яких є тварини («Горобчик», «Качурик», «Коза» та ін.). До подібних належить одна з найвідоміших – «Зайнка» або «Зайчик». С. Килимник трактує образ «зайчика» як молодика-легіня, «який, видно, попав до ігрищ чужого роду, його оточили, і він, zagrożений, не має як утекти, не має можливості «умкнути»-схопити собі дівчину-пару. А дівчатам він і до вподоби, вони йому співчують, симпатизують» [5; 263].

В. Гнатюк наводить декілька варіантів «Зайчика», один з яких записаний 1907 р. у Козівцях від М. Бунта, інші – у Костільниках Бучацького повіту, Текліївці Скататського повіту, Слобідці-Мушкатівській Борщівського повіту, Охримівцях Збарзького повіту, Озірній Зборівського повіту [2; 122–124].

Окрім варіантів, коли в центрі кола стоїть одна дівчина, або один парубок, зафіксовано такі, де в середині стоїть пара дівчат. «Дівчата стають у колесо, а пара в середині танцює, – зазначав В. Гнатюк, описуючи гаївку з с. Охримовець Збарзького повіту [2; 123–124].

Ще одним із найпопулярніших танків є «Мак», у якому в середині кола присідає дівчина, котру наприкінці підкидають догори, символізуючи тим самим струшування маку. В. Гнатюк записав гаївку, у якій дві дівчини з патичками сідають у центр кола, всі співають. Протягом співу ілюструють трудові процеси: полють, сапають, жнуть, в'яжуть, складають, возять, молотять і т. д., у залежності від проспіваної останньої строфи. На останні слова гаївки, де йдеться про демонстрацію перетирання маку, дівчата з оплесками розбігаються [2; 26].

Більш характерним для Західної України варіантом є інший, коли до центра йде одна дівчина й ілюструє елементи трудового процесу. Один із таких варіантів «Маку» записаний В. Гнатюком в Озірній Зборівського повіту [2; 27].

Подібну колову композицію з солісткою в середині має і гаївка «Білодарчик» або «Білодарчик», записана у Сапогові Борщівського повіту: «Стає колесо дівчат або хлопців, а в середину входить одна дівчина, звана Білодарчиком. Цілий круг співає... Дівчина Білодарчик показує рухи такі, ніби вона плине по воді, вмиває ся, вбирає сорочку, чеше ся, взуває черевики, бере ся попід боки. Білодарчик вибирає хлопця або дівчину і стає в колесі коло вибраної. Потому вибрана стає в середині, а колесо співає пісню на ново» [2; 33].

У Сапогові Борщівського, Григорові Буцацького, Скориках Збарзького, Настові Тернопільського, Озірній Зборівського повіту та ін. В. Гнатюк зафіксував гаївку «Воротарчик», що фактично синтезує не лише вокальні та рухово-танцювальні елементи, а й ігрові [2; 38–41].

Поширеною в Україні є гаївка «Дуброва» («Вербовая дощечка»), декілька варіантів якої записано на Тернопільщині. У Сапогові Борщівського повіту виконували таку: «Збирають ся дівчата в один великий ключ. Одна з них кладе 3 камені в формі трикутника, а тоді дівчата полапавши ся за руки, ходять коло тих 3 каменів так, що камені лежать усе в середині, а дівчата виводять навколо них не острі трикутні лінії. при тім співають...» [2; 98].

В. Гнатюк зібрав гаївки «Кривий танець» у селах Глещави Тербовлянського, Кудобинці Зборівського, Товстенке Гусятинського повіту. Наводячи вокальну складову, звертає увагу й на танцювальну: «При сій пісні дівчата тримають ся за руки і ходять кривою лінією, від чого й пісня називається ся кривим танцем. При всіх гаївках, де нема згадки про те, як належить їх вести, йдуть звичайно дівчата «кривого танцю» [2; 115–116]. Отже, розімкнута ланцюгова побудова, характерна для «Кривого танцю», була поширена й в інших танках весняного циклу.

Цей танок-веснянка побутував на всій території України, що додатково підтверджує спільність пракультур українців різних регіонів; у виконанні беруть участь виключно представниць жіночої статі. З часом назва «кривий танок» стала вживатись не лише на означення конкретного фольклорного танцювального зразка, а як назва малюнку, коли рух ланцюга (лінії) дівчат відбувався нерегламентовано, зигзагоподібно, хвилястими лініями за провідницею, першою дівчиною в лінії.

Серед вегетативних гаївок розповсюдженими були варіанти «Огірочків». В. Гнатюк зафіксував у Сапогові Борщівського повіту своєрідний варіант: «Стає ряд дівчат, тримаючись рівно за руки. Дві дівчини крайні з одного кінця підносять руки до гори, а другий кінець тримаючись за руки, заходить попід руки тим двом дівчатам. Так перейдуть усі, завиваючись, а останні, що тримали руки до гори, обкручують ся на місці, бо руки їм могли би викрутити ся, і знов стають рядом як перше, а ті, що перше були на краю, підносять руки до гори й другий кінець переходить попід їх руки. При тім співають...» [2; 138]. Автор подає графічну схему руху дівчат у танку.

Висновки. В. Гнатюк одним із перших комплексно підійшов до фіксації гаївок, застосовуючи словесний спосіб, іноді графічно занотовуючи малюнок танцю. Значна частина матеріалів була зібрана фольклористом на Тернопільщині, що підвищує рівень достовірності проведення досліджень народного мистецтва. На жаль, В. Гнатюк обмежився лише загальними вказівкам щодо розміщення учасників гаївки, драматургії, переміщення, залишивши поза увагою у більшості випадків лексику народного танцю, стилістику виконання рухів. Попри недоліки фіксації можна стверджувати, що саме весняний цикл календарно-річної обрядовості був найнасиченішим обрядовими та позаобрядовими танками. Матеріали, оприлюднені В. Гнатюком, свідчать про широку палітру гаївок, що побутували на Тернопільщині, зокрема різноманітність танцювальної складової: за тематикою – вегетативні, анімалістичні, соціально-побутові й інші; за малюнком – коло, ланцюг, два ряди, ключі тощо; за рівнем зв'язку з текстом: гаївки – ілюстративні, імітаційні та не пов'язані з сюжетом.

Запропонований матеріал не претендує на вичерпність, а представлений в аспекті накреслення можливих подальших розвідок щодо народних танців Тернопільщини.

Список використаної літератури

1. *Воропай О.* Звичаї нашого народу: етнографічний нарис / О. Воропай. – Київ : Оберіг, 1993. – 590.
2. *Гайки* / [зібрав В. Гнатюк] // Матеріали до української етнології : [видає етнографічна комісія Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові]. Т. 12. – Львів : друкарня НТШ, 1909. – 368 с.
3. *Горбунова Л. Л.* Особливості танцювального фольклору тернополян / Л.Л. Горбунова // Збереження традицій танцювального фольклору та органічне їх включення в сучасну хореографічну культуру Поділля : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 29 квіт. 2015 р.) [Хмельницьк. обл. науково-методичний центр культури і мистецтва]. – Хмельницький : Мельник А.А., 2015. – С. 16–27.
4. *Губ'як В. Д.* Фольклорні обереги духовності : посібник / В. Д. Губ'як. – Івано-Франківськ, 2001. – 323 с.
5. *Килимник С.* Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: [у 3 кн., 6 т.]. – Факс. вид. – Київ : АТ «Обереги», 1994. Кн. 1. Т. 1 : Зимовий цикл. Т. 2 : Весняний цикл. – 1994. – 400 с.
6. *Маловічко С. М.* Тернопільщина в культурологічних дослідженнях кінця XIX – початку XXI ст. : автореф. дис... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 – «Теорія та історія культури» / С. М. Маловічко. – Івано-Франківськ, 2016. – 20 с.

References

1. *Voropaj O.* Zvy'chay'i nashogo narodu: etnografichny'j nary's / Oleksa Voropaj. – Ky'yiv : Oberig, 1993. – 590.
2. *Gayivky' / [zibrav V. Gnatyuk] // Materialy' do ukrayins'koyi etnologiyi : [vy'daye etnografichna komisiya Naukovogo Tovary'stva im. Shevchenka u L'vovi].* T. 12. – L'viv : drukarnya Naukovogo Tovary'stva im. Shevchenka, 1909. – 368 s.
3. *Gorbunova L. L.* Osobly'vosti tancyuval'nogo fol'kloru ternopolyan / L.L. Gorbunova // Zberezheniya trady'cij tancyuval'nogo fol'kloru ta organichne yix vklyuchennya v suchasnu xoreografichnu kul'turu Podillya : zbirny'k materialiv naukovo-prakty'chnoyi konferenciyi (m. Xmel'ny'cz'ky'j, 29 kvitnya 2015 roku) [Xmel'ny'cz'ky'j oblasny'j naukovo-metody'chny'j centr kul'tury' i my'stecztva]. – Xmel'ny'cz'ky'j : Mel'ny'k A. A., 2015. – S. 16–27.
4. *Gub'yak V. D.* Fol'klorni oberegy' duxovnosti : posibny'k / V.D. Gub'yak. – Ivano-Frankivs'k, 2001. – 323 s.
5. *Ky'ly'mny'k S.* Ukrayins'ky'j rik u narodny'x zvy'chayah v istory'chnomu osvitlenni: [u 3 kn., 6 t.]. – Faks.vy'd. – Ky'yiv : AT «Oberegy'», 1994. Kn. 1. T. 1 : Zy'movy'j cy'kl. T. 2 : Vesnyany'j cy'kl. – 1994. – 400 s.
6. *Malovichko S. M.* Ternopil'shhy'na v kul'torologichny'x doslidzhennyax kincyа XIX – pochatku XXI st. : avtoref. dy's... kand. my'stecztvoznnavstva : specz. 26.00.01 – «Teoriya ta istoriya kul'tury» / S.M. Malovichko. – Ivano-Frankivs'k, 2016. – 20 s.

DANCES OF TERNOPIL REGION IN FOLKLORE-ETHNOGRAPHIC STUDIES V. HNATYUK

Pidly'ps'ky'j Andrij, teacher of the chair of folk choreography, graduate student,
Kyiv National University of Culture and Arts, Kiev

V. Hnatiuk made a significant contribution to the preservation of reliable information about the folk dances of the Ternopil region, integrally approaching the fixation of the gayivkas with verbal and, in part, graphic manner. Unfortunately, V. Hnatiuk limited himself only to general instructions on the placement of participants in gayivkas, dramaturgy, and movement, ignoring in most cases the vocabulary of folk dance, the style of execution of movements. Despite the lack of fixation, it can be argued that it was the spring cycle of the calendar-year ritual that was full of ceremonial and nonceremonial dances. The research of V. Hnatiuk testifies to the wide palette of gayivkas that existed in the Ternopil region: on topics – vegetative, animalistic, social and other; according to the drawing – a circle, a chain, two rows, keys, etc.; on the level of communication with the text of the gayivkas – illustrative, imitative and not related to the plot.

Key words: dances of Ternopil region, folk dances, Hnatiuk, gayivka, folklore, choreography.

UDC 793.31(477)

DANCES OF TERNOPIL REGION IN FOLKLORE-ETHNOGRAPHIC STUDIES V. HNATYUK

Pidly'ps'ky'j Andrij, teacher of the chair of folk choreography, graduate student,
Kyiv National University of Culture and Arts, Kiev

The aim of this paper is to identify and analyze dances of Ternopil region in folklore and ethnographic studies V. Hnatiuk.

Research methodology. The application of the methods of the analysis of V. Gumenyuk's research and the systematization of information about the dance component of the gayivkas to conduct scientifically objective exploration/

Results. V. Gnatyuk, one of the first, came to the complex in a complex way, using a verbal way, sometimes graphically drawing a picture of the dance. A significant part of the materials was collected by a folklorist in Ternopil region, which increases the reliability of conducting research on folk art. Unfortunately, V. Hnatiuk limited himself only to general instructions regarding the placement of hayivka participants, drama, movement, leaving out in the majority of cases the vocabulary of folk dance, the style of execution of movements. Despite the shortcomings of fixation, it can be argued that the spring cycle of calendar and annual ritual was the most saturated ceremonial and non-rigged tanks. The materials, published by V. Hnatiuk, show a wide range of extras in the Ternopil region, in particular the diversity of the dance component: on the theme – vegetative, animalistic, social-household and others; the figure – a

circle, a chain, two rows, keys, etc.; by the level of communication with the text of the hayivky – illustrative, imitative and not related to the plot.

The proposed material does not claim to be exhaustive, but is presented in the aspect of drawing out possible further explorations concerning folk dances of Ternopil region.

Novelty. Identified and systematized gayivkas of Ternopil region, identified the main features of the dance component.

The practical significance. Materials and results of the article can be used for further research on the problems of choreography, in particular, the Ternopilshchyna, as well as in the practice of choreographers and folk dance instructors.

Key words: dances of Ternopil region, folk dances, Hnatiuk, gayivka, folklore, choreography.

Надійшла до редакції 11.11.2017 р.

УДК 78:398(477.43/44)

СХІДНОПОДІЛЬСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДВОТОМНИКА «ВЕСІЛЛЯ» В УПОРЯДКУВАННІ М. ШУБРАВСЬКОЇ ТА О. ПРАВДЮКА

Алієва Людмила Володимирівна, аспірантка,
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М.Т. Рильського НАН України, м. Київ
luda_kuch@ukr.net

Охарактеризовано три описи весільних обрядів, здійснених на Східному Поділлі у середині ХХ ст. Родіоном Скалецьким, Марією Руденко, Марією Шубравською і Олександром Правдюком. Висвітлено спільні та відмінні риси у підході цих збирачів до транскрибування народної музики. Здійснено порівняльний структурно-типологічний аналіз трьох зразків весільних пісень, записаних різними дослідниками, з метою виявлення динаміки формування їхньої фахової (з позиції етномузикознавства) кваліфікації.

Ключові слова: Східне Поділля, музичний фольклор, двотомник «Весілля», структурно-типологічний аналіз.

Постановка проблеми. Для сучасної української етномузикології важливе значення має аналіз музично-фольклористичних доробків на локальному рівні, адже наявні дослідження з української музичної фольклористики хоча й певною мірою висвітлюють її розвиток, основні школи та напрями, все ж не фіксують етапів еволюції й сучасного стану історії регіональних студій в повному обсязі, що й зумовлює актуальність пропонованої теми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Етнорегіональні дослідження до цього часу ще не набули достатнього поширення в Україні, тому історія фіксації музично-фольклористичних матеріалів на Поділлі не стала об'єктом спеціального вивчення окремих науковців або інституцій. Деякі етапи етномузикознавчих студій в цьому терені лише частково висвітлювалися у публікаціях: «Поділля в дослідженнях Кабінету музичної етнографії (20–30-ті роки ХХ століття)» Л. Божко, «Музичний фольклор Поділля у друкованих джерелах» О. Дудар та ін. У 2014 р. вийшла друком монографія О. Шалак «Український фольклор Поділля в записах і дослідженнях ХІХ – початку ХХ ст.», однак ця праця має більше значення для регіональної фольклористики, а не етномузикології.

Мета статті – проаналізувати наукову вартість описів східноподільської весільної обрядовості, вміщених у двотомнику «Весілля» в упорядкуванні М. Шубравської та О. Правдюка; виявити динаміку формування фахової кваліфікації збирачів-транскрипторів.

Виклад основного матеріалу дослідження. 1970 р. у Києві вийшов друком об'ємний збірник «Весілля» – (т. 10) серії «Українська народна творчість», – опублікований у двох книгах в упорядкуванні провідних фахівців ІМФЕ ім. М. Рильського АН Української РСР М. Шубравської (тексти, примітки) та О. Правдюка (нотний матеріал). У цьому виданні вперше зібрано описи весільного обряду з різних регіонів України, починаючи від записів Г. Л. де Боплана (ХVІІ ст.) – до кінця 60-х рр. ХХ ст.

У праці подано три фрагменти весільного дійства зі Східного Поділля. До першої книги увійшов опис, зафіксований Р. Скалецьким у с. Михайлівка Бершадського району в 30-х рр. ХХ ст., до другої – матеріали, зібрані М. Руденко 1963 р. у с. Слобода-Яришівська Могилів-Подільського району та М. Шубравською спільно з О. Правдюком у с. Міз'яківські Хутори Вінницького району Вінницької обл. у 1967 р.

Р. Скалецький – відомий на Поділлі композитор, диригент, педагог та фольклорист. Народився 1899 р. у с. Михайлівка Бершадського р-ну, закінчив Ольгопільську двокласну учительську школу, де